

Matt 13, 1-23 – in serie ‘Ontdekkende gelijkenissen’
Votum/groet; Gez 70; gebed; WK 279; lezen Matt 13, 1-23; preek; mediamoment; Ps 1; gem gebed; LB 310; collecte; terugkoppeling mediamoment; LB 418; zegen
Bergschenhoek 23.1.2022

Hoe een plantje groeit dia

Hoe groeit een plantje? Daar weten jullie hier in Lansingerland alles van. En wie niet? Het begint met een zaadje in de grond. Licht erbij, lucht, water, mest. En ziedaar: het plantje groeit. Maar wat is nou beslissend voor de groei? Nou ja, alles eigenlijk. Maar als je kijkt naar het begin, dan zijn er twee dingen: er moet zaad zijn, en er moet grond zijn. Zonder die twee kun je het verder vergeten. Je kunt het zaad van goede kwaliteit maken. Gebeurt volgens mij hier ook veel in Lansingerland. Dat helpt. Maar dan moet je met de grond ook iets doen. Want als de grond niet goed is, ja, dan kan het zaad nog zo goed zijn, dan groeit er nog niks. Een zaadje dus. En goede grond. Dat is nodig voor groei. Hiermee komen we in het hart van Jezus’ verhaal. Een simpel beeld. Zaad in de grond. Jezus zaait zijn woord. Gaat het groeien? Dat ligt aan de grond. Dat gaat over jou en mijzelf. Nemen wij mensen dat woord van Jezus in ons op? Je kunt Jezus’ woord horen, maar horen is nog geen begrijpen.

Gods nieuwe wereld begint met een woord dia

Het begint met een woord. Die nieuwe wereld van God. Het koninkrijk dat Jezus aankondigt. Die totale omwenteling van de hele wereld en van jou als men. En dat was een totale verrassing voor alle mensen rondom Hem.

Er is spanning rondom Jezus. Joodse leiders verwerpen Jezus hartgrondig. Hij is door de duivel bezeten, zeggen ze. Jezus’ familie denkt dat Jezus gek is geworden. Kun je lezen in het slot van Matteüs 12. Maar grote groepen mensen inclusief Jezus’ discipelen hebben juist grote verwachtingen van Hem. Allemaal komen ze bij Jezus en verdringen zich rondom Hem. Zal het nu eindelijk gebeuren? Jezus roept Gods koninkrijk uit. Israël wordt bevrijd. God is voor eeuwig en altijd koning over de hele wereld. Hier willen ze bij zijn. Zo staat het ervoor. Jezus irriteert, maar Hij inspireert ook.

Op die dag vertelt Jezus een verhaal. Zo begint Matteüs 13. Op die dag – dus de dag dat het duidelijk wordt: Jezus inspireert maar irriteert ook. Jezus vertelt een simpel verhaal.

Iedereen heeft er meteen een beeld bij. *Iemand ging eens naar zijn land om te zaaien*. Wie is dat? Jezus legt dat later niet eens uit. Maar het moet over Hemzelf gaan. Zo kom Ik, zegt Jezus ermee. Zo komt Gods koninkrijk in de wereld. Een woord dat gezaaid wordt. Huh? Geen machtig ingrijpen, een daverende revolutie? Nee. Een woord dat gezaaid wordt. Wat is

een woord? Lucht die trilt. Wat is een zaad? Een korreltje van niks. Maar zo komt de grote omwenteling van deze aarde, van jouw leven – niet met een grote klap, maar in kleine korreltjes. En de koning van dat rijk van God is een boer die zaait, een tuinder die plantjes kweekt.

Dat ging in tegen alle verwachtingen toen. Het laatste dat ze wilden horen. Dat kan toch niet! Er moet machtig ingrijpen zijn, daadkrachtig gezag. God blaast alle tegenstand weg. Niet zo gek hoor dat de mensen dat verwachtten. Hoe zou jij willen dat Jezus jouw leven binnenkomt? Duidelijk en daadkrachtig ingrijpen – dan kun je om Jezus niet meer heen. Maar nee, zegt Jezus, Ik kom met een woord om naar te luisteren of te lezen. Kleine korreltjes gezaaid in jouw leven. Wat vind jij daar eigenlijk van?

Horen is nog geen begrijpen dia

Zaaien is een wonderlijke activiteit. Zeker in de tijd van toen. Je kon niet altijd goed zien hoe ver je akkertje ging, en of er rotsen lagen onder de grond. Dus je zaaide, in de hoop dat je goed zat. Lang niet zo effectief als hier in de kassen gebeurt. Alles wat je deed als boer, was zaad in het rond gooien. En dan begon het grote wachten. Misschien deed je er zelf nog wat aan. Wat water erbij, beetje wieden. Maar dan nog. Je weet niet of die zaadjes van jou gaan groeien. Zaaien is onzeker. Zaaien kan teleurstellend zijn. Er komen geen plantjes. Moet je zelfs rekening mee houden. Je mag hopen dat er iets gaat groeien, maar als zaaier kun je daar zelf niet zo gek veel aan doen.

In het verhaal van Jezus zie je dat terug. Lang niet alle zaad gaat groeien. Pijnlijk voor de zaaier, maar hij had er als het goed is al rekening mee gehouden. Zo gaat het ook met die woorden die Ik zaai, vertelt Jezus. Er is zaad dat niet gaat groeien en er is zaad dat wel gaat groeien. Het is zelfs zo, dat het meeste zaad niet gaat groeien. Dat is in het kort Jezus' verhaal. Hier stopt het. Alles wat Jezus nog zegt is dit: *Laat wie oren heeft, goed luisteren.* Punt.

Waar gaat het om in dit verhaal? Dat vragen Jezus' discipelen ook. Jezus legt uit. Wie gaat echt in Mij geloven? Dat ligt aan de grond waarin het zaad valt. Niet de techniek van de zaaier beslist, of de kwaliteit van het zaad. Maar hoe Jezus en zijn woorden worden ontvangen. Horen is nog geen begrijpen. Al die mensen die komen voor Jezus. Hoeveel van hen horen Hem, maar begrijpen Hem niet, geloven niet in Hem. Jezus zegt het tegen zijn discipelen in dat moeilijke middenstuk. *Le histoire se repete.* De mensen horen, maar ze zijn doof. Ze zien, maar ze zijn blind. Er wordt gezaaid. Maar er komt geen geloof. En dat ligt aan de manier waarop Jezus en zijn woorden worden ontvangen. Ben jij bereid om het woord van Jezus te ontvangen?

Het meeste zaad valt verkeerd dia

Dus, hoe ontvangt de grond het zaad? Dat staat centraal in dit verhaal van Jezus. Jezus ziet al die mensen komen. Komen ze echt voor Hem of voor actie en spektakel? Daarom dit verhaal. Jezus houdt een spiegel voor. Waar zit jij in dit verhaal?

Jezus beschrijft drie reacties op zijn optreden. Er is zaad dat langs de weg valt. Op de harde steen. Jezus en zijn boodschap ketsen direct af. Je sluit je af voor Jezus en wat Hij te zeggen heeft. Je komt er misschien zelfs tegen in verzet. Laat Jezus maar praten, ik kan ook zonder Hem... Nee, dan gebeurt er niks, zegt Jezus. Of, jawel, de duivel is er als de kippen bij om het zaad weg te pikken. Dan is er zaad dat valt in rotsachtige grond. Een klein laagje grond met meteen daaronder een rotslaag. Jezus' boodschap komt behoorlijk binnen. Je bent er helemaal blij mee. Meteen groei. Ja, voor dit moment. Maar de wortels zijn niet diep. Het blijft bij dat moment. Want dan komt je geloof onder vuur te liggen. Tegenslag, tegenwerking. Je geeft op. Het plantje verdort en geloof sterft weg. Dan is er zaad dat tussen de distels valt. Er is wel groei, maar er groeit ook zoveel anders. Je hoort het woord. Je gelooft ook wel in Jezus. Je leest de Bijbel, komt naar de kerk. Voor het oog is het prima. Maar je laat je geloof overwoekeren. Zoveel andere dingen waar je voor gaat: rijkdom, een prettig leven. Het geloof in Jezus moet het afleggen tegen alle prikkels en afleiding. Geloof verstikt. Drie reacties. Allemaal hetzelfde: Jezus en zijn evangelie krijgen geen respons, er groeit geen plantje.

Ontnuchterend. Teleurstellend zelfs. Het meeste zaad valt verkeerd. Hoe pijnlijk is dat! Ja, zegt Jezus, maar wees er maar op voorbereid. Zoals Jezus zelf dat is. Zo gaat dat heel vaak met Jezus en zijn woord. Hoe zit dat eigenlijk bij jouzelf? Is er een van de reacties die jij terugziet in je eigen leven?

Maar er is ook zaad dat goed valt dia

Dat komt dichtbij, vind je niet? Het meeste zaad valt verkeerd. En dat ligt aan de grond waarin het valt. Het zou je bang kunnen maken – wat voor grond ben ik? Of ontmoedigen – ik weet niet wat ik moet doen. Maar, vertelt Jezus, er is ook zaad dat valt in goede grond. *Zij die het woord horen en begrijpen*, zegt Jezus. En als dat gebeurt, dan zal er vrucht zijn, heel veel zelfs. Gegarandeerd!

Dus het kan. Een bloeiend plantje. Reddend geloof. Als je Jezus' woorden hoort en begrijpt. Maar wat is dat? Het klinkt rationeel. Je moet het snappen en zo. Maar begrijpen is meer. Begrijpen, daar zit grijpen in. Het vatten. Vastpakken. Naar je toe trekken. Binnen laten komen. Jezus' woord in jouw leven opnemen, zodat het gaat groeien en bloeien. Opnemen en ontvangen – dat is met Jezus en zijn evangelie aan het werk gaan, het overdenken, op jezelf betrekken. De Bijbel in dus. Jezus leren kennen. Dat is allemaal niet zo makkelijk hoor.

Je moet er iets voor doen. Misschien onkruid wieden, grond omploegen. Dingen uit je leven gooien. In ieder geval, er tijd aan geven. Moeite aan besteden. Ja, opnemen kan hard werken zijn.

Lieve mensen, ik weet: dat is een lastig punt voor ieder van ons. Ook voor mij. Doe het maar eens: Jezus en zijn woord opnemen, de Bijbel laten landen in je leven. Het leven is druk. Andere dingen vragen je aandacht en ze lijken soms veel belangrijker. Je bent moe. Je hebt geen zin. Je vindt dat geloof maar gek. Die Bijbel zegt je niet zoveel. Allemaal waar. Maar als je blijft, blijf het doen. Er bewust voor kiezen. Eerst dit. De Bijbel erbij pakken. In je gezin samen de Bijbel lezen. Luisteren naar Jezus. Daar tijd voor vrij maken. In gesprek gaan met anderen. Willen leren van elkaar. Wie is Jezus nou? Waarom heb ik Hem nodig? Hoe kan ik Hem volgen? Niet afhaken als je vragen hebt, opgeven als het niks helpt. Maar volhouden. Hulp vragen. Doorzetten. Niet makkelijk. Weet ik. Maar echt: zo verschrikkelijk nodig! Hoe doe jij dat in je eigen leven, in je huwelijk, in je gezin?

Slot **dia**

Lieve mensen, ik ga naar de sportschool. Ik wil graag een sixpack en sterke spieren. Maar ik zie niet meteen resultaat. Bij moet er blijkbaar heel wat gebeuren... Ik moet geduldig zijn. Ik moet vooral doorgaan met mijn oefeningen. En ik moet ook blij zijn als het geen sixpack wordt, waarom moet dat eigenlijk? Gewoon fit is ook goed. Dat is hier ook zo. Geloven in Jezus betekent zijn woord in je opnemen. Leven met een open Bijbel. Dat blijven doen. Er zullen niet meteen grootse resultaten zijn. Het gaat in kleine stapjes. En het resultaat hoeft niet een daverend geloof te zijn, gewoon fit is ook mooi. En vergeet niet: alles begint bij Jezus zelf. Hijzelf en de woorden die Hij spreekt. Hij *zaait* zijn woord. Ook in jouw leven. Jij en ik, wij hoeven het alleen nog maar in ons op te nemen. Vracht gegarandeerd! Dus: hou vol, heb geduld, bid en verwacht.

Poll **dia**

Nu de poll. Welke manier is voor jou het meest geschikt om Jezus en zijn woord in je op te nemen? 1) Persoonlijk Bijbellezen, 2) Bijbellezen in het gezin, 3) Onderling gesprek bv in de kring, 4) Middelen zoals muziek, podcasts, boekjes.